

*Қ.А.Ясауи атындағы
Халықаралық қазақ-
түрік университеті*

**ТАҚЫРЫБЫ: ӘР ТҮРЛІ
МАМАН ДӘРІГЕРІНІҢ
КӘСІБИ ДЕФАРМАЦИЯСЫ.**

ОРЫНДАҒАН: ГЕЛДИМЫРАДОВ СОЕГ.

ҚАБЫЛДАҒАН: .

ТОБЫ: ЖМ-213

Жоспар:

- 1 Дәрігердің кәсіби дефармациясы
- 2 Кәсіби дефармациясының себептері
- 3 Дәрігер дефармациясына әсер ететін фаторлар түрлері
- 4 Қорытынды

Дәрігердің кәсіби деформациясы

Дәрігердің кәсіби деформациясы-бұл кәсіпқой маман иесінің жұмысының әсерінен тұлғаның мінез – құлығының өзгеруі.

Маңызы: Менің карастыратын негізгі такырыбымның маңызы қазіргі кездегі өзекті мәселелердің бірі, дәрігерлердің кәсіптік деформациясы, яғни кәсіптік өзгеріске ұшырауы. Ол дегеніміз кәсіпкерлік жұмыстың шамадан тыс күш түсуі нәтижесінде пайда болып бірте-бірте ақырындап жинала беріп қызметтік өзгерістерге ұласуы арқасында аса қиын психологиялық ауытқуларға әкеліп соғады, әртүрлі синдромдардың қалыптасуына бірден-бір түрткі болатын негізгі фазалар қалыптасады. Сол себепті кәсіптік дәрігер осындай жағдайға тап болса өз кәсібіне деген теріс әсерлері көрініс тауып, науқастарға деген көзқарасы өзгеріске ұшырайды.

Мақсаты: Дәрігердің кәсіптік деформациясын болдырмау және алдын алу шараларын жүргізу. Соңғы кезде кәсіптік деформацияға көп көңіл бөлінуде. Бұл өте маңызды да орынды жағдай.

Кәсіби дефармациясының себептері

Эмоционалды
күю

Кәсіби өшу
сидромы

Қажу

Моббинг

Субъективті
моббинг

Дәрігер дефармациясына әсер ететін факторлар түрлері

Жағымсыз алаңда жұмыс істеу – кез келген мамандықта жағымсыз материалмен жұмыс істеуге тура келеді, осы жағдайда жағымсыз эмоциялар пайда болады. Өз кезегінде олар жинақталып, кәсіби деформацияға әкеледі.

Эмоционалды күй синдромы – бұл когнитивті және физикалық энергияның біртіндеп жоғалтуын, жұмыстың орындауымен зерделі жүдеу, физикалық қажу, жеке аластатушылық және қанағаттанудың төмен деңгейін көрсететін процесс.

Жұмыс қарбаластығы және қақтығыстар – әріптестер арасында түсініспеушілік, олардың тым сынағыштығы. Дәрігер тәжірибесінде әріптестерімен кейбір жағдайда келіспеушіліктер, түсініспеушіліктер болып тұрады.

Моббинг – психология ғылымында жаңа терминдердің бірі болып табылады, ол жұмыста қыспаққа алуы және құдалауды қайғыру күйімен сипатталады.

Субъективті моббинг – тұлғаның жұмысқа бейімделуінің деструктивті формасы. Тексеріс, эмитхан, комиссия және т.б. себептерден қобалжу болып табылады.

**Өзінің денсаулығына қауіп төндіру –
вирустармен жұмыс кезінде
инфекция жұқтырып алу, психикасы бұзылған
науқастармен жұмыс кезінде, жедел жәржем
көлігінде жарақаттану қаупі.**

**Ургентті аддикция – өзі байқамай,
міндеттемелердің орындалмайтын санымен
жүктеу.**

Экстремалды жағдайлар – дәрігерлер жұмыс барысында тез әрі жауапты шешімдер қабылдауы қажет.

Аса жоғары жауапкершілік – жасалынған жұмыс туралы есеп беру, уақытысында және ұқыпты протокол толтыру, ауру тарихын толтыру және т.б. Дәрігердің жұмысы адам өміріне байланысты болғандықтан жеке де, кәсіби де өте қызу шығынды, тұрақты жетілдіруді талап етеді.

ҚОРЫТЫНДЫ

Сонымен өз ойымды қорытындылайтын болсам, дәрігердің кәсіптік деформациясы уайым-қайғышын, мұң-зардың көптеген жеке бастың және кәсіпкерлік жұмыстан түскен ауыртпашылықтар, созылмалы неврозды синдроммен жалғасып одан әрі депрессияға алып келеді. Бұл жағдайлардан кейін дәрігердің науқасқа деген сенімділігі жоғалады. Тіпті науқастың көңіл күйіне, айтқан сөзіне, ауруының түріне, шағымдарына назар аудармайғындай дәрежеге жетеді. Психологиялық қабілеті өзгеріске ұшырап, өз-өзіне және қоғамына үлкен зиянын тигізеді. Мұндай жағдайларды болдырмас үшін кәсіптік дәрігер болашақ маман барлығын барынша қадағалап, нақты шешім шығарып, өз сенімділігін арттырып, талмай, шаршамай барлық қиыншылыққа төтеп бере алу керек.

Қазіргі таңда жұмыстың кәсіби зиянды әсері зерттелуі психологиялық тұрғыдан маңызды мәселе болып отыр. Алайда химиялық, физикалық немесе биологиялық зиянды әсері емес, эмоционалдық және стрес әсері. Кәсіби стрессогендік факторлар, маманның тікелей жұмысына байланысты болғандықтан, әр түрлі неврологиялық бұзылулардан психосоматикалық бұзылуларға әкелуі мүмкін. Тұлғаның кәсіби деформациясы – бұл кәсіпқой маман иесінің жұмысының әсерінен тұлғаның мінез-құлқының өзгеруі.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

Жолдас К.У., Омарова А.Р. <<Коммуникативтік дағдылар-1>>

Асимов <<Коммуниктивтік дағдылар>>

Оразбекова <<Коммуникативтік дағдылар>>

google.kz, wikipedia.org.

A scenic landscape featuring a river flowing through a valley. The foreground is dominated by a hillside with tall, dry grass and vibrant yellow and green shrubs. The middle ground shows a dense forest of green trees, with some yellowing foliage. In the background, majestic mountains rise against a clear blue sky with wispy white clouds. The overall atmosphere is peaceful and natural.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗГА РАХМЕТ!!!